2-a Jaro, N-o 39 (91)

APERAS S.A.T. SEMAJNE

24. Junio 1926

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

Sidejo de la Redakci-Komisiono: Colmstrasse 1, Leipzig O 27 (Germanio)	Sidejo de Ekzekutiva Komisiono de SAT 23, rue Boyer, Paris XX	Administranto: R. LERCHNER Colmstrasse 1, Leipzig O 27

LASTAJ OKAZINTAĴOJ EN POLIO

La gek-doj scias jam el la ĵurnaloj, ke en la tagoj de 13. ĝis 16. Majo k. j. okazis en la ĉefurbo de Polio — Varsovio (Warszawa) formala "revolucio", kies efiko estis la renverso de la antaŭ kelkaj tagoj antaŭe elektita nova, plej reakciema, preskaŭ faŝista registaro, ĉe kiu la ĝisnuna prezidanto de pola respubliko, s-ro Wojciechowski (legu Vojcjeĥovski), rezignis je sia prezidanteco, kaj dank' al kiu estis elektita: a) nova, pli vere demokrata intertempa registaro kun s-ro Bartel kiel ministro-prezidanto, b) nova prezidanto de l' respubliko, s-ro Mościcki (legu preskaŭ fonetike, kun mola "s"), la 31. Majo.

Ĉe tiu ĉi "revolucio" bataladis la registar-fidela soldataro kun la soldataro ribeliĝinta sur la stratoj de ĉefurbo mem, maŝinpafiloj laboradis senĉese kaj semadis la morton ĉirkaŭen, ja eĉ kanonoj estis starigitaj sur la stratoj de l' urbo; ambaŭflanke helpis al la ĉefbatalantoj-soldatoj la civila loĝantaro; laboristaj organizaĵoj komencis organizi bataltaĉmentojn, eĉ la ĝis nun per faŝistoj same kiel per demokratoj persekutata partio komunista (ĉiame ĝis nun nelegala) eldonis alvokon, instigantan la laboristojn al helpo ĉe la flanko de Pilsudski — ĉar *li* ĝuste estis la instiginto, gvidanto kaj fine feliĉa venkinto en tiu ĉi "revolucio". Ĉu ia nova homo? Ne! Kontraŭe — li estas la plej populara, la plej konata en Polio, ĉar li ja estis la ĉeforganizinto de la "legionoj" polaj dum la mondmilito. Post la revolucio en Germanio, liberigita de la militista malliberejo en Meklenburg, li revenis en Novembro 1918 Varsovion, estis unuanime proklamita kiel la "Unua Marŝalo de Polio", havis povon preskaŭ diktatorecan, sed, ne volante uzi ĝin, li kunvokis la parlamenton, kiu post pli ol du jaroj da fuŝa laborado fine donis al la lando konstitucion. Intertempe Pilsudski, kiel ĉefo de la pola armeo, gvidis la militon kontraŭ la armeo bolŝevika, iris kun sia armeo ĝis Kievo en Ukrainio, proklamante (nepetata) la "liberigon de Ukrainio de la bolŝevika jugo". Batita tie, li revenis ĝis Varsovio, persekutata reciproke per la ruĝarmeanoj; sub Varsovio la kontraŭ-atakinta ruĝa armeo estis batita, kaj tiu ambaŭflanka malvenko kondukis al la fama rus-pola packontrakto en Riga, kiu ambaŭflanke sufiĉe fidele plenumita, ĝis nun feliĉe daŭras.

Jen — por rememorigi la personon de Pilsudski al la gelegantoj, ĉar en la lastaj jaroj li fortiriĝis preskaŭ de la publika vivo kaj komencis esti forgesata. —

Kial li foriris de la publika vivo? — Jen la kaŭzoj: li estas, li sentas sin "demokrato" en la senco de ĉi-vorto dum la jaroj 1830—48 en Francio aŭ 1860 ĝis 1880 en Germanio. Tiun demokratecon toleris la malkaŝe antidemokrata burĝaro kaj nobelularo pola tiel longe, ĝis kiam Pilsudski bataladis kontraŭ la socialista ŝtato de la tiama RSFSR. Sed post la packontrakto li estiĝis por ili superflua, eĉ ĝenanta. La naci-demokrata kaj kristan-demokrata partioj atakadis lin ĉiumaniere tiele, ke li fine revenis al sia privata vivo, forlasinte eĉ la ministrecon de militaj aferoj. Sed ĉiam grandega parto de la militistaro retenis preskaŭ fetiĉan adoradon por lia persono.

Intertempe la blanka teroro ekregis sur la polaj kampoj. La legantoj de nia gazeto scias iom pri tio el multaj artikoloj pri Polio, aperintaj en "Senn.". Mi do nur rememorigu: pli ol 6000 politikaj arestitoj, pli ol 50000 "politika policistaro", la t. n. "defensivo", kontinuo de la fama carista "Ochrana" (Pilsudski estas kulpa, ke ĉi-fiinstitucio estis konservita en Polio), la plej aĉaj individuoj spionaj, turmentado de arestitoj, ke eĉ la francaj demokratoj (pli veraj ol la polaj) estis devigitaj protesti kontraŭ ĉi-barbarismo, konfiskado de ĉiuj revoluciaj ĵurnaloj, malleĝigo de la en tuta okcidento laŭleĝa komunista partio, persekutoj de malplinacianoj (ukrainoj, blankrusoj ktp.), religia perforto (liberpensuloj ne estas oficiale agnoskataj, diversaj kristanaj sektoj ne estas leĝigitaj, centoj da laboristaj sindikatoj kaj klerigorganizaĵoj fermitaj) — jen nur tre mallonga menciaro de la reĝimo en la "demokrata respubliko" de Polio, kiu regas sin per (ho, aŭskultu!!) — — per la *despot-monarkia carista punkodo*, kun ĉiuj ĉies antiliberecaj politikaj persekutoj. (Pro ekonomia kaj financa krizoj — akompanantaj tiun ĉi "benitan" registaron de 14 kabinetoj, mi jam ne mencias.)

Nu — ĉar ĝi estis de la proletariaro "benita", ĝi volis esti ankaŭ "Musolini". Dume oni enkarcerigadis ĉiun eĉ suspektitan je "komunismo", deklarante, ke li volas "renversi" la leĝan ŝtat- kaj sociordon (tiel tekstas la carista punkodo, ĉe ni valida), ke li estas kontraŭulo de la "demokrata respubliko", oni donis plenan liberecon al la organizaĵoj faŝistaj

kaj monarkistaj, kiu eldonadis laste pli ol 5 diversajn gazetojn sub la titoloj: "La pola faŝisto", "Monarkista Polio" ktp. Tiuj ĉi faŝistoj deklaris la forigon de ĉiuj restintaj ankoraŭ civitanaj rajtoj, puran diktaturon de burĝaro. Ili tute malkaŝe organizis eĉ iliajn armil-organizaĵojn, preparante sin sub la protekto de la "demokrata" registaro al renverso de ĉiu demokrateco, eĉ de la parlamento mem.

Kaj, ĉar kun ĉi-agitado oni forigis de la ŝtatoficejoj laŭeble ĉiujn nesamopiniulojn, ne nur socialistojn (ili jam preskaŭ ĉiuj estas delonge "demisiitaj"), sed ankaŭ iom pli verajn demokratojn, aŭ, pli ĝuste dirite, "Pilsudski-anojn", do la fermento devis konduki al eksplodo.

Oni en komenco de Majo k. j. jam laŭte parolis pri la faŝista, sin preparanta "renverso". Anstataŭ la faŝista, kiun preparis la lasta plej dekstrema registaro sub la prezidanteco de la aferisto Witos — venis la "Pilsudski-ana" renverso (fidele laŭ la pola proverbo: "Bastono havas du finojn"). La soldatoj, fidelaj al Pilsudski, alproksimiĝis la 12. Majo al Varsovio, transiris la ponton sur Vistulo, kaj — renkontinte la kontraŭstaron de la registar-fidelaj taĉmentoj, gvidataj per la plej reakciemaj generaloj Zagorski, Malĉevski k. a., kiuj pro ŝtelist- kaj krimul-aferoj nun estas enkarcerigitaj — komencis la batalon.

Tri plenajn tagojn ĝi daŭris sur la stratoj de Varsovio. Ĉirkaŭ 500 mortigitaj soldatoj kaj civiluloj, pli ol 1500 vunditaj — jen la rezulto "strategia". Kaj la rezulto politika? — Ĝis nun tre dubinda. La faŝista registaro estas renversita — jes. Pli demokrata elektita — jes. Sed Pilsudski, anstataŭ finpremi la reakciaron en la lando, denove ludas la rolon de naiva "demokrato", lasante al ĉiuj, krom la plej aĉaj krimuloj kaj ŝtelistoj ŝtataj, liberecon. "La pola faŝisto" aperadas daŭre, dume la gazeton de la komunista deputito Warski, tre paceme redaktatan, oni jam 4 fojoj konfiskis. — Jen la — "demokrateco" de la nova registaro. Eble tio ŝanĝiĝos, depost kiam la justecministrecon prenis nun s-ro Makowski, klera juristo — "Eŭropano". Sed, ĉu la reakcio al ili permesas, ĉu ili ne ektimiĝos je tiu ĉi reakciularo, kiu la liberecon al politik-arestitoj proklamas kiel ŝtat-perfidon, ni ne scias, sed estas konvinkitaj, ke verŝajne tio okazos.

Ĉiuj pensis, ke Pilsudski prenos en sian manon la diktatorecon. Li preferis kunvoki la saman ĝisnunan parlamenton (nomata pole: Sejm) kaj elektigi novan prezidanton. 292 voĉojn ricevis Pilsudski, 193 la etaĉa kandidato de reakciularo, s-ro "grafo" Bninsko, vojevodo (guberniestro) de Poznanio.

Kaj jen — nova surprizo. Pilsudski *ne akceptas* la elekton kaj konsilas elekti s-ron Mościcki, profesor-inĝenieron, direktoron de la ŝtata fabriko de azot-acidoj en Chorzów. Ankaŭ s-ro Mościcki apartenas al "Eŭropanoj". Tiun nomon oni donas ĉe ni al homoj kleraj, kiuj havis ian honorigan okupon de profesoroj, sciencistoj, inĝenieroj ktp. en okcidentlandoj de Eŭropo. Tia estis la unua prezidanto de Polio, Narutowicz, iama profesoro de la svisaj altlernejoj, kiun la reakciularo mortigis. Tia estas ankaŭ Mościcki, ankaŭ iama profesoro kaj inĝeniero en Anglio kaj Svisio. Ĉu la nobelularo, kiu malamas pleje kaj timas ege ĉiujn "Eŭropanojn", mortigos ankaŭ lin, ni ne scias. Dume — ĝi silentas.

La nova prezidanto eldonis alvokon, en kiu li promesas labori "por la pureco de vivo publika, por la bono de l' homaro pere de la renaskita Polio" (mi citas parkere), sed — ĉu tiuj en si belaj frazoj estos realigitaj kaj kiamaniere li intencas realigi ilin, ni ankaŭ ne scias.

Dume ni ĉiuj atendas la likvidiĝon de la nuna parlamento kaj novajn elektojn, dank' al kiu eble fine la en jaro 1921 proklamita konstitucio estu fine realigata en la vivo, t. e.:

1. Ke oni liberigu ĉiujn politik-arestitojn kaj forigu la "defensivon".
2. Ke oni leĝigu la komunistan kaj aliajn revoluci-klasbatalajn organizajojn.
3. Ke oni forigu la despotan punkodon caristan kaj donu liberecon de l' vorto, gazetaro, konscienco, nacio ktp.
4. Ke oni donu al la malplimultanaj nacioj la eblecon de decido pri ilia ŝtata aparteneco.

Sen plenumo de tiuj fundament-demokratecaj postuloj, ĉiu ŝajne "demokrata" registaro restos ĉiam malvera, hipokrita demokratio, kiu preparadas la kampon por ĉiu plej reakciema, burĝar-despota, burĝar-diktatura reĝimo, kiu forgesadas la branĉon, sur kiu ĝi mem sidas.

Ni do atendu. Pri ĉio sciiginda ni informos la legantojn de "Senn." ĝustatempe, ĉar la sinteno de Polio ludas gravan rolon en la venko aŭ prokrasto de tutmonda revolucio. Nur *prokrasto* — ĉar *malhelpi* en ĝi neniu povos, eĉ la faŝistoj polaj kun la malveraj demokratoj niaj kune prenitaj.

*

Malgraŭ la ŝajne malmultefika "revolucio" varsovia de la 12. ĝis 16. Majo (pro kio ni ĝin presas en citsignoj), la rezultoj estas pli profundsencaj, nature eĉ malgraŭ la volo de ĝia iniciatinto Pilsudski. Jen la kialoj:

1. Aŭ la reakciularo ne restos senaga, ĝi certe estos volanta "venĝi" siajn viktimojn. Tiam — nova batalo ekiĝos, kiu finiĝos certe per plia demokratigo de l' lando, tre malklera kaj despota kutimigita, ne konanta siajn popolajn, konstituciajn rajtojn. Eble eĉ tiu nova batalo alkondukos al sociala revolucio, pri kiu oni — la unuan fojon sen abomeno — nun komencis paroli ĉe ni.
2. Aŭ la nova "demokrata" registaro fariĝos same falsa kaj korupta, ŝtatŝtelista kaj ne egalleĝa rilate al la malriĉa loĝantaro, kiel estis la ĝisnunaj 14 registaroj, tiam la ribelemo kaj indigno kontraŭ ĉi-registaro ekiĝos ankaŭ en la ĝis nun *nur "Pilsudski-ana"* armeo, kiu kune kun sia apoteozata estro estis ĝis nun la plej granda obstaklo al la penso pri sociala renverso.

Mi klarigu tion: ĝis nun la "Pilsudski-anoj" nur vivis per la penso "defendo de la sendependeco polia", kvazaŭ iu atakus tiun-ĉi politikan sendependecon. Nun ili eble ekkonscios, ke ne nur sendependeco nacia, sed ankaŭ libereco civitana estas necesa por la normala vivo de l' lando, eĉ se tiu ĉi libereco kondukus al socia revolucio, kiu ne estos morto por Polio, kiel la reakcio krias, sed — savado.

Ne-bolŝeviko, SAT-ano 910.

El Nederlando

Amsterdam

Ĉiujare "ŝia reĝina moŝto nederlanda" vizitas "Amsterdamon" por ricevi sian etan jaran salajron, sumiĝante 1 200 000 guldenojn, krome estas salajrita ŝia edzo, patrino kaj infano, sufiĉe multekosta afero, ĉu ne? Ĉi-okaze ŝi ĉiam faras diversajn veturojn tra la urbo, por montri sin al loĝantaro. Pli frue ŝi ĉiam estis akceptata per laŭdkrioj de la popolo, sed tio de tempo al tempo malpliiĝis. Pasintan jaron estis konstruita tribuno, por ke infanoj, starante sur ĝi povus kanti "Wilhelmus" (kanto pri princo el mezepoko) kiam ŝia moŝto preterpasus, sed ho ve: la sentaŭguletoj kantis la Internacion.

Ĉi-jare senlaboruloj klopodis alproksimiĝi al ŝiaj veturiloj kun ruĝaj tabuloj, sur kiuj ili estis skribintaj, ekz. 1 200 000 guldenojn por reĝino, 10 guldenojn semajne por senlaborulo. Bedaŭrinde ili ne atingis ŝian veturilon, ĉar ili ĉiufoje estis disbatitaj de policanoj; nur ili aŭdigis fajfkoncertojn.

Ankaŭ nuntempe oni preskaŭ nur vidas flagojn, "pro ŝia honoro" sur oficialaj konstruajoj kaj kelkaj burĝaj domoj, kvankam oni antaŭ kelkaj jaroj vidis longajn vicojn da ili.

Ŝajne la homoj ne plu ŝatas senutilajn, tro multekostajn meblojn. *Plej juna 5288.*

Malliberigitoj turmentataj de kontrolistoj

Teruregaj cirkonstancoj en minejo

Malsanuloj abomene turmentataj

Lasttempe videbliĝis, ke en karbminejoj de "Alabamo" estas abomenaj laborkondiĉoj. En ĉi-minejoj, kiuj estas private ekspluatataj, laboras multaj kondamnitoj. Ĉi-kondamnitoj devas labori sub fikondiĉoj, kiuj igas pensi al plej kruela formo de sklavigado.

Ĉi-fikondiĉoj klariĝis dum aŭtoritata esploro pri la morto de iu kondamnito "Knox" (elparolu "Knoks") kiu okazis sub suspektaj cirkonstancoj.

Tiam videbliĝis kiel malbone kaj fimaniere estas pritraktataj la kondamnitoj. Unue klariĝis, ke la kontrolisto "Davis" estas respondeca pri la morto de "Knox" kaj baldaŭ aperos antaŭ la juĝisto. Kiam "Knox" deklaris, ke ne plu estis eble al li ŝarĝi karbojn, la fiulo unue lin batis, kaj kiam tiu rimedo ne redonis al "Knox" la fortojn, li ĵetis lin en kuvon plene de varmega akvo.

Tiaj kaj samspecaj rimedoj estas en la minejo de "Alabamo" ĉiutagaj. La kaŭzo de tio estas la fisistemo aplikata en ĉi-minejo.

La kondamnitoj devas labori sub kontrolo de samuloj, kiuj fariĝis grupestroj, ĉi-lastaj ricevas etan profiton de farita laboro, pro tio ili devigas laboregi siajn subulojn.

Oni konstatis, ke laboristoj, kiuj ne laboregis sufiĉe pene laŭ la opinio de la grupestroj, estis dum 12 horoj fermitaj en spaco ne pli granda ol ĉerko kaj dum tiu tempo li devas resti starante kun la manoj katenitaj super la kapo. Ofte tiu proceso daŭris du plentagojn.

Laŭ enketo de aŭtoritatuloj 90% de la kondamnitoj havas vundojn aŭ cikatrojn, tri preskaŭ estis mortbatitaj kaj havis rompitajn brakojn.

Pri la grupestro, kiu kunkulpas la murdon de "Knox", oni asertas, ke li batis siajn viktimojn ĝissvene sur la kapon, kaj rompis al ili ambaŭ brakojn, por ke ili ne kapablu defendi sin.

El burĝa ĵurnalo "De Courant" de 26. Majo 1926 — *Plej Juna*

Faligo de la socialdem. registaro en Svedio

Lastatempe dum sia regado la Sandler-a registaro (ĉefministro: R. Sandler) plurfoje estis akre atakata flanke de la burĝaj partioj kaj gazetoj. Per multaj intrigoj ili provis ĝin faligi, kaj la 2. Junio ĉi-jare iliaj penoj estas sukcesaj.

La afero, per kiu la reakciuloj kaj liberaluloj kune en la parlamento faligis la registaron, estas jena: Pro la malalta salajro de la laboristoj ĉe minejo, nomata "Stripa", ekestiĝis konflikto inter la laboristoj kaj la akcia societo de la minejo. La laboristoj estas sindikaliste organizitaj, kaj ili deklaris la minejon blokadata. Tiam la komisiono por la senlaboruloj decidis sendi senlaborajn laboristojn en la minejon kaj tiele devigi ilin fariĝi strikrompantoj. Kaj, se la senlaboruloj malobeus al tio, ili ne plu ricevus subtenon de la ŝtato aŭ komunumo. Sed la registaro en sia direktivo decidis malpermesi ĉi fiagon de la komisiono. Per tio la afero ne estis fine difinita. Ĝi estis diskutata en ambaŭ ĉambroj de la parlamento. Kaj en la decidoj la burĝa plimulto donis aprobon al la starpunkto de la komisiono. Tial la registaro rezignis sian sidlokon kaj eksiĝis el sia ofico.

Ĉi tio bone pruvas, ke laborista registaro en kapitalista socio ne povas multe fari por la bono de la laboristoj. La burĝoj allasas ĝin regi precize tiel longdaŭre, kiel plaĉas al ili.

Estas vere, ke la laboristaj deputitoj ankoraŭ ne konsistas el la plimulto en la parlamento, sed se tiel estus, la afero eble iom aliiĝus. Nun la socialdemokrata registaro estis devigita apogi sin ankaŭ je la liberalaj deputitoj. Sed kiam koncernas por laboristoj iun gravan aferon, tiam la liberaluloj pli volonte kunagas kun siaj reakciaj kolegoj en la parlamento.

La liberaluloj nun faras la regadon. Estas starigita registaro kun K. G. Ekman kiel ĉefministro. En laboristaj rondoj oni konsideras ĉi-fiburĝan reĝimon — "la registaro de la strikrompistoj". *994.*

Reala aĉetpovo en Germanio

Interesan komparon faris la sindikata kartelo en D. Estis komparataj la salajroj kaj aĉetpovoj de tri profesioj dum la jaroj 1914 kaj 1925. Estas konstatite, ke dum 1925 la salajro ŝajne pli alta, tamen ne atingis tiun dum 1914. La salajroj estis:

	1914	1925	pliiĝo
	pfenigojn po horo		
bierfaristo	61	92	51%
tramisto	43	81	88%
litografisto	84	135	61%

Oni povas konstati tuj la altiĝon de salajroj. Sed kia estis la aĉetpovoj? Komparobjektoj estis: 1 paro da stratŝuoj, 1 paro da laborbotoj, 1 laborĉemizo, 1 vestaĵo, 1 laborpantalono kaj 1 paro da ŝtrumpoj. Por povi aĉeti tiujn 6 objektojn samkvalite, devis labori:

	1914		1925		pliiĝo
	hor.	min.	hor.	min.	
bierfaristo	97	5	154	20	59%
tramisto	137	50	175	45	28%
litografisto	70	30	105	30	50%

Sekve la salajro 1925 estis:

	ŝajne pli alta	reale pli malalta
de la bierfaristo	51%	37%
„ „ tramisto	88%	22%
„ „ litografisto	61%	33%

La ŝtata statistiko regule publikigis la mezsalajrojn de 12 industribranĉoj; nome: minista, metala, kemia industrioj, konstruligna industrioj, paperfabrikado, teksindustrio, bierfarejoj, bakejoj, kartonejoj, libropresejoj kaj fervojo. La plej alta salajro pagata estis dum Januaro kaj Februaro po semajno 55 mk. (enkalkulitaj la aldonpagoj socialaj por edzinoj kaj 2 infanoj), la plej malalta 25 mk., la mezsalajro por metiisto 46 mk., por simpla laboristo 34 mk. Ĝis Aprilo ne estis konstateblaj nomindaj aliiĝoj. Laŭ indekso regna la kostoj de la vivbezonaĵoj nur estis pli altaj je 38%. Neniu kredas tion. Ni provu klarigi la aferon. Dum Februaro 1920, kiam komencis la statistikigo de la vivbezonaĵoj, estis kalkulita nur la minimumo da nutraĵo, loĝejo, hejtado kaj lumigado. Oni kalkulis por familio kun 3 infanoj antaŭmilita tempo 22,56 mk. dum semajno. 1925 ĉi-sumo estis plialtigata; sed kiom, estas sekretaĵo. Ni kalkulas 25 mk. Laŭ sciigoj publikaj dum Februaro 1925 nutraĵo, loĝejo, hejtado kaj lumigado kune estas 80% de la hodiaŭa statistiko. Do, ni devas aldoni kvaronon de 25 mk. = 6,25 mk., entute 31,25 mk. antaŭmilita vivkosto. Plialtiĝo estas 55% = do 48,45 mk. Ni devas konsideri la 10% imposton kaj la ceterajn asekurojn ktp., tiam ni devus perlabori 55 mk. Per kio nun devas aĉeti la proleto ŝtrumpojn, ŝuojn, ĉemizojn, litaĵojn, librojn, gazetojn, de kie preni la monon por organizajaj kotizoj ktp.

Tiel aspektas la reala aĉetpovo salajra de tiuj laboristoj, kiuj ankoraŭ nun estas okupataj plene. Por la tuta laborista klaso la kondiĉo estas pli mizera, ĉar ni devas konsideri la armeon de la senlaboruloj, kiu nombras 1743000, kaj ankoraŭ duoble granda estas la nombro de tiuj, kiuj plimallongigite laboras, do entute 5 milionoj da homoj, tio estas kun la familianoj triono de la germana loĝantaro.

H. Scherbaum (1378).

La klerikala regado en Hispanio

Dum Februaro ĉi-jare en vilaĝo Cavada (provinco de Santander, norda Hispanio) okazis monstra kaj sciinda tragedio.

La inda instruisto tiea delonge estas daŭre persekutata. Tiu persekutado estas malaminda kaj hipokrita flanke de ĉefpastro kaj lia helpanto (ankaŭ pastro). Lastatempe la persekutado akriĝis. Tiuj de la religia kulto pretendis trudi al la instruisto, ke li instruu prefere la katekismon al siaj disĉiploj. La persekutito plej ofte opozis tian "pian" postulon ĝis kiam indignite la defendantoj de la religiaj dogmoj insultadis lin publike. Ili eĉ riskis insulti lin en lia lernejo, kie ili eniradis senpermese. (Laŭleĝe en Hispanio ĉiu pastro povas vizitadi ĉiujn lernejojn, ĉu publikajn ĉu privatajn por kontroli, ĉu la instruado estas "morala", "skeptika" [pri religio] aŭ "kontraŭ" religiaj dogmoj. La pastroj povas eniri lernejojn tute sen permeso, laŭ iu artikolo de la "Hispana Konstitucio" en ĉiu horo). La modela kaj inda instruisto estis entuziasma kaj fidela plenumanto de sia devo kaj nenial kaj neniam li pekadis kontraŭ sia konsciencdevo. Vidante, ke liajn ofte ripetitajn argumentojn oni ne volis aŭdi, kaj ke la

pastraĉoj reatakegis lin malbonintence, li malespera, kvazaŭ freneza, kaj konscia pri sia altega misio, alprenis la justecon propramane. "La reprezentantoj de dio sur la tero" vunditaj falis teren. La pli ranga pastro mortis tuj kaj la alia, tre grave vundita estis kondukata en la hospitalon; la instruisto post tiu ago mem mortigis sin.

Ĉi tiu kazo estas tre elokventa por rigardi en la publikan instruadon hispanan, eĉ privatan.

La kaŭzojn de citita tragedio en Hispanio oni malpermesas diskonigi. Ĵurnalaro klerikala mordas per siaj venenitaj ŝirdentoj la kadavron de la menciita instruisto, nomata *Baldomero Zori*. Tio kaŭzas naŭzon kaj plejan malestimon flanke de la personoj honestaj. La tiea episkopo en sia oficiala bulteno diras: "Se la okazintaĵo estus simptomo de malamo inter socia klaso kaj socia klaso ... sed feliĉe la eklezio kaj la geinstruistaro en Hispanio iras kune en plej granda harmonio ..."

Ne! ne la instruisto estis la iniciatanto de tiuj krimoj, sed estis homo *malbonmora, malfeliĉa nekredemulo,* kiu ĝis antaŭ nelonge ruze estis kaŝanta tiujn *malaprobindajn* kvalitojn, prisilentitaj sub piega vestaĵaro. Kaj la riverencinda moŝto finas: "enigante la sangplenan ponardon de malnobleco en la koron de senkonsola vidvino, dirante, ke li esperas, ke la dia kompatemo ŝin ne trafos."

Tiu frazeologio elmontras konsciencon ekleziulan. Tamen li diris unu *veron,* ke inter la homaro *estas klasoj* kaj inter ili malpacoj, kiuj nin kondukas iun fojon fari perfortojn, agojn por savi nian propran vivon, defendon. Kial ĉiam ekleziularo asertis, ke ni ĉiuj estas fratoj antaŭ dio? Kial vi, sinjoro episkopo, do neas la konfliktojn, militojn, klasajn malpacojn? Kion kredi? Aŭ vi estas herezulo, aŭ vi ĉikanas kaj kune kun vi ĉiuj pastroj de eklezio, kiam ili jesas, ke *ĉiuj estas fratoj kaj samaj la homoj.*

Tamen sinjoro episkopo, ni ankaŭ kredas, ke ekzistas du klasoj sociaj. Ni estas tikiuj observis la ordonojn kristanajn: "vi ne rabu", "vi ne mortigu", "vi gajnu la panon per la ŝvito frunta", ni bazas sur nediskutebla logiko, en kiu, por vivi estas devige produkti, kaj per ĉi-tio estas necese labori. Pro tio ni ĉiam predikis, ke ekzistas du klasoj; ni, la produktantoj, estas la preferitaj viktimoj de tiu alia klaso, la uzurpanta.

La alia klaso estas tiu, al kiu vi apartenas, ĉiuj pastroj, militistoj, politikistoj kaj parazitoj el diversaj kategorioj, kiuj en ekleziularo havas plej bonajn defendantojn, ĉar vi estas la komisiitoj, brutigi la popolon per eraraj preĝoj kaj malveroj inventitaj de vi. Ne restas tempo por ni, nin kleriĝi ... dum vi dividas la akiraĵojn rabitajn de ni. Kaj kiam iu el ni konsciiĝas, li tuj estas ekskomunikata kaj malaperas ...

Vi prenas la tutan sukon de ilia vivo, kaj por ilin trankviligi pro la doloroj kaj suferoj, de vi kaŭzitaj, vi oferas al ili paradizon tutplenan da eterna feliĉeco ... Post morto de malsato, de mizero kaj doloroj, kaj kiam vi rimarkas, ke ĉi-maso ŝiris la aranean teksaĵon de nescio, kiun la brutigaj religioj teksis antaŭ la okuloj de l' konscio de la homaro, kiam vi vidas, ke oni ne plu kredas viajn predikaĉojn, pri viaj imagoj ĉielaj, nek pri viaj stultaj inferoj, kaj ke oni ne fidas je via dio, tiam, furiozaj kaj venĝemaj vi petas, kiel plej praktikan rimedon, helpon de l' bajonetoj, denuncante, kiel malnoblajn, spionojn, la nekredantojn, kiuj vin malhelpas, por ke oni ilin malliberigu aŭ finmortigu "en ĉi-tiu vivo", ĉar je la "punoj" de la alia vi estas la unuaj, kiuj ne kredas tion.

La krimo de Cavada nur estas pruvo pri faritaĵo en ĉiuj epokoj flanke de "fariseoj" elpensante perfidmortigojn kaj instigante kondamnojn por stimuli la mizeron kaj poste atributi al sia dio la tutan amason da malbonaĵoj, kiuj laŭ iliaj predikoj falas sur homojn kiel "dia venĝo".

Ekleziularo kaj geinstruistaro ne povas iri kune nek devas. La misio instrua estas la plej delikata kaj honora el ĉiuj aliaj. La instruisto apartenas al klaso, kiu perŝvite gajnas la panon; vi, kontraŭe, vi, vin ŝuldas al tiu, kiu vivas de la ŝvito kaj peno de similuloj apartenantaj al la nia. Vi manĝas (kaj ĝuas vivon) kiel parazitoj, tion kion aliaj produktas per ilia laboro.

Ĉiu persono iomete klera scias, ke klerikularo malamas ĝismorte ĉiun instruiston, kiu inde plenumas sian mision. La instruistoj siaflanke malŝatas la klerikularon pro lia sorĉa interveno en lernejoj.

La vira besto de k-do Zori (ni povas nomi lin kamarado, ĉar li meritas tion) sendube teroris klerikalulojn kaj timante, ke la instruistoj pli kuraĝigitaj pro la ekzemplo, ilin piedpuŝu el la lernejoj, ili flatlogas instruistaron, nomante ilin "filoj amategaj" ...

Lasu la liberecon al instruistoj, por ke ili povu plenumi libere siajn postenojn, kiel inĝenieroj, filozofoj, kuracistoj kaj astronomoj kaj vi vidos tuj la progreson atingitan per la edukado kaj instruado, liberaj flanke de ĉiuj formalaĵo en kiuj la eklezio klopodas formi la intelekton de infanaro.

La mokata kaj perforte submetata kristo de la laboro stariĝas, minacante por protesti pri la homaj maljustecoj, sinjoro episkopo kaj nepriatentante viajn persekutojn, enkarcerigojn, turmentojn kaj perfidmortigojn, el kiuj ĉiam, vi, eliras senpune; laboristaro daŭras la noblan laboron liberigi la suferantan homaron.

Ekstariĝu, ho, kristo de la laboro ... kaj forjetu por ĉiam, de la sakra templo de la hejmo ĉiujn komercistojn kaj komercantojn modernajn, kiuj vin sklavigas senskrupule!! Ni liberiĝu, se vi volas vivi inde kiel homoj kaj ne kiel sklavoj!!!

La vivo estas la prezo de la idealo.

Grupo Justeco, kompilis labkoresper.

ABONO AL SENNACIULO POVAS KOMENCI PER ĈIU N-RO!

Ekzekuto per ciano

La sentemaj animoj, ekscititaj pro la artikolo en "Senn." pri elektra ekzekuto en Usono, estu trankviligitaj. Usono mem, kiel la plej kultura lando, klopodis — ne forigi la mortpunon — tute ne — sed do almenaŭ elpensi pli humanan ekzekutmanieron. Nun oni ekzekutas per acido ciana.

Kial tiu maniero devas esti pli humana, mi tute ne povas konsenti, ĉar la turmentplenaj semajnoj antaŭ la ekzekuto estas la samaj, kiujn la krimulo devas toleri kaj inter la diversaj manieroj mem do ne ekzistas granda diferenco. Verŝajne aliaj kaŭzoj motivigos ĝin. Usono eble jam de longe sentis la kruelecon, uzi senkulpajn kreitaĵojn, ekz. kuniklojn por provi venenojn je vivanta objekto, plue la praktika Usono estas kutiminta plenuzi la lastajn restaĵojn por havi profiton. La krimulo — kulpa laŭ leĝe — kaj senutila, ĉar li baldaŭ mortos, estas la ĝusta kreitaĵo por provi, kiel efikas ciana acido al homo dum venontaj militoj aŭ revolucioj. — La gazetoj per longaj artikoloj pritraktas kiel sorgeme kaj science oni preparis la murdon. Tra malgrandaj fenestroj en la muroj de la ekzekutejo la pioniroj sciencaj observis kaj studis la reakcion de ciana acido al krimulo. Per genia starigo de mikrofonoj estis antaŭzorgita, registri la plej mallaŭtajn bruetojn — la lastajn konvulsiojn de la viktimo kaj la malrapidiĝon de la korfunkcio. La eksperimento funkciis laŭkalkule post 30 sek., la krimulo senkonscienciĝis kaj post pluaj 150 sek. li mortis; kontentigite la scienculoj povis anonci al la kultura homaro la plej novan progreson de la leĝa hommurdo. *K. Vernike.*

W. Lees malliberigita

SAT-ano (3917) W. Lees, ekzekutiva komitatano de la "Trades' Council" (komerca konsilantaro) en nia urbo, troviĝas en malliberejo. Oni kondamnis lin al trimonata punlaboro pro tio, ke li faris paroladon sur la ĉi-tiea grandplaco, kiu (laŭ la magistratanoj) kaŭzis malkontentecon inter la loĝantaro. Jen, kial oni lin arestis.

Li estis faranta paroladon pri la flago de la polico, kaj kunkomitatano fervojisto, kiu tute ne strikis (9. 5. 26), dume, oni rimarkis ĉirkaŭ ses aŭ sep detektivojn farantaj notojn stenografie. Nenio okazis ĝis la sekvanta mateno, kiam k-don Lees oni arestis en lia oficejo for de la amaso. *L. K.*

Al ĉiuj Lab. Esp.-Societoj en Polio!

Pro fondo de Tutpolia Laborista Esp.-Asocio ĉiuj Lab. Esp.-Societoj en Polio bonvolu *nepre* respondi tiun ĉi alvokon. 1. Nomo de la Societo. 2. Loko. 3. Fondita en jaro. 4. Nombro de membroj. 5. Nomo de la prezidanto. 6. Politika tendenco. 7. Ĉu la Societo apartenas al ia Asocio? 8. Ĉu la Societo konsentas aparteni al la fondota Tutpolia Lab. Esp.-Asocio?

La respondon bonvolu adresi al la sekretario de la Lab. Esp.-Societo *B. Mailbum, Lwów, ul. Karpinskiego,* 5.

Nia Radio-rubriko

Sendube ĝi estas grava, nia Radio-angulo, kaj ĝi eĉ meritas esti pliampleksigata. Sed tiam ne devas manki materialo, tiel ke ĝi estas tiel sensignifa kiel en numero 35 (87).

Ĉu ne estas iu k-do, okupanta sin pri Radio, kiu povus kaj volus prizorgi ĉi tiun rubrikon? Li anoncu sin. Tiam ni menciu lian adreson je la kapo de la rubriko kaj k-doj havantaj taŭgan materialon, sciigojn ktp. povos ĝin sendi rekte al li.

Ni *dividu* la laboron, kamaradoj!

670 (Enschede).

Patrinec- kaj infanec-prizorgo en Ivanovo-Voznesenska gubernio (Sovetio)

De *M. Tustova*

(Ĉefulino de Ivanovo-Voznesenska gubernia fako pri Patrinec- kaj Infanec-prizorgo)

Antaŭ la revolucio de 1917 jaro en Rusio ŝtata prizorgo de patrineco kaj infaneco ne ekzistis, kaj ankaŭ tre malforte estis disvolvita agado de bonfaranta societo tiucela.

Tiel ekzemple en Ivanovo-Voznesenska gubernio estis nur 4 infanvartejoj, kien estis akceptataj infanoj de 1 monato ĝis 11—12 jarojn aĝaj. Aliaj institucioj ne ekzistis.

La ejoj por ili estis donataj okazoj, tute ne kontentigaj por la bezonoj de ĉi institucioj. Tiel — el 4 konstruaĵoj — nur unu, okupata per vartejo, estis iam konstruita speciale okaze de fabrika jubileo.

Kultura laboro por la lukto kontraŭ infanmorteco nenie kaj de neniu estis kondukata, kaj tiakaŭze, kiel en la urbo, tiel en la vilaĝoj, komprenoj pri ĝusta vartado de infanoj, pri ilia edukado, pri virinhigieno — tute forestis, kaj malklereco regis, kiel regas arbitro en nokta mallumo.

Sorĉulinoj, akuŝ-virinaĉoj[1]), maĉsuĉiloj[2]), vindaĵoj kaj balanclulilo] estis ĉefaj amikoj de patrino kaj de infano.

Pro tio en Rusio formortadis dum unua vivjaro pli ol 2 milionoj ĉiujare, kaj la plej gravaj malutiligiloj de infanvivoj estis mallumo kaj malklero.

Pro la sama kaŭzo rusa virino plenumis sian socidevon (devon de patrineco) minimume po 6—7 fojoj, sed ne malofte ŝi atingadis 24 akuŝojn en la aĝo de 40—42 jaroj.

El ĉiuj naskiĝintoj dum unua jaro mortadis almenaŭ 50% kaj ankaŭ granda estis mortprocento de virinoj en dumakuŝa kaj postakuŝa periodoj, precipe en la vilaĝoj. Tial ne estas bezone paroli, kiom rapide foruziĝis kaj maljuniĝis la virinoj kaj nia parto de homaro de generacio al generacio fariĝis pli malforta kaj malpli vivpova.

Krom tio, virino-patrino, laborante en industrio aŭ en la institucioj, havis nenian privilegion okaze de sia patrineco ĝis 1912 jaro, t. e. ĝis la fondo de malsanulej-kasoj; ŝi ne nur ne ricevis ian monhelpon, sed ŝi nemalofte estis perdanta oficlokon, se al ŝi ne prosperis ricevi forpermeson.

Kaj nur en la jaro 1912, kiam estis organizitaj tiaj kasoj, la virino ricevis rajton por unumonata forpermeso en antaŭakuŝa periodo kaj post ĝi. Helpmonon ŝi ricevis 3—8 rublojn.

Post oktobra revolucio, kiam la potencon ekposedis laboristoj kaj vilaĝanoj, kiuj per sia propra vivo sciis, en kiaj kondiĉoj vivas laboristino kaj vilaĝanino, oni senprokraste sin okupis pri la solvo de tiu doloriga problemo.

De tiu tempo la prizorgo de patrineco kaj infaneco fariĝas ŝtata afero. 31. Jan. 1918, t. e. post 3½ monatoj, estis publikigita dekreto pri tio, ke la virino, sin okupanta per fizika laboro, ricevos okaze de patrineco 4-monatan forpermeson, kaj la virino, okupiĝanta per laboro intelekta — 3-monatan, kaj al ŝi restas rajto uzi ĉiujn specojn de provizado, kiujn ŝi ricevadis antaŭ tiu momento.

Baldaŭ poste estis de "VCIK" (Tutsovetia Centra Ekzekutiva Komitato) publikigitaj ankoraŭ kelkaj dekretoj, nome pri livero de unufoja monhelpo por la infanvartado (en nia gubernio ĝi egalas 27 rublojn), pri livero dum 9 monatoj por infannutrado po 6 rubloj monate kaj pri malpliigo de labortago por la mamnutranta patrino, havanta infanojn ĝis 9-monataĝajn.

Sekvis ankaŭ tuta vicaro da ordonoj pri organizo de infanvartejoj, konsultejoj kun laktkuirejoj kaj aliaj institucioj.

Ĉion ĉi sendube baldaŭ eksentis la patrino-proletino kaj ekpartoprenis aktive sovetan konstruadon, precipe enpenetrigon de ideoj pri patrinec- kaj infanec-prizorgo.

Nun en nia gubernio ekzistas infanvartejoj ĉefabrikaj 33 por 2115 infanoj kaj 6 vartejoj estas ankoraŭ organizataj. Ĝis jaro 1917 eĉ ne unu konsultejo ekzistis, nuntempe ni havas 13 kaj ĉe ili troviĝas 10 laktokuirejoj, provizantaj per nutrado 500 infanojn ĉiutage.

En proksima estonto malfermiĝos ankoraŭ 13 konsultejoj kun laktokuirejoj. La mono por ilia organizo kaj subteno jam estas havata.

Konsultejoj porvirinaj ekzistas 7, kaj 6 estas organizataj. En la jaro 1925 estis 69 porinfanaj somervartejoj en la vilaĝoj, kaj en la jaro 1926 estas organizotaj 120.

Ĉion ĉi laboristinoj kaj vilaĝaninoj por si kaj por siaj infanoj ricevas senpage.

Por klarvidebligo mi citos ciferojn pri evoluo de institucioj por "Patrinec- kaj infanec-prizorgo" en nia gubernio kaj en Sovet-Unio.

	En Ivan.-Vozn. Gub. 1923	En Ivan.-Vozn. Gub. 1925	En Sovet-Unio 1923	En Sovet-Unio 1925
Infanhejmoj	9	6	491	433
Infanvartejoj	27	33	447	778
Konsultejoj porinfanaj	2	13	137	521
Konsultejoj porvirinaj	—	7	28	276
Infankonsultejoj vilaĝaj	—	3	—	378
Someraj vartejoj	5	69	209	2500

Kiam ni ekrigardos la cititajn ciferojn, estos por ni per unu fojo videble, ke en Sovet-Rusio "patrinec- kaj infanec-prizorgo" efektive estas afero ŝtata. Tio konfirmiĝas per la ciferoj, kaj tiun ĉi, jam kreitan kaj propran al ili aferon, niaj laboristinoj kaj vilaĝaninoj senlukte neniam kaj al neniu fordonos.

Trad. *V. Lebedev 4696.*

[1]) Simplaj nekleraj virinoj, sin okupantaj per akuŝo.

[2]) Maĉaĵo el pano aŭ kaĉo, elkraĉita en la ĉifoneton kaj ĉirkaŭligita per fadeno. En la vilaĝoj oni ĝin donis al la infanoj, kiel suĉilon. *Trad.*

VENU MULTNOMBRE AL LA VI. SAT-KONGRESO EN LENINGRAD 5. ĜIS 10. AŬGUSTO 1926.

INTER NI

Gustave Flaubert (Elp. Güstav Flober) franclingva verkisto kaj perfekta stilisto, difinis la signifon de la vorto "burĝo" jene: "BURĜO ESTAS MALNOBLE PENSANTA HOMO . . ."

Pensi malnoble tio signifas pensi egoiste, celi ekskluzive personan profiton, deziri nur individuan feliĉon, eĉ se ĝi devas esti akirata per la malfeliĉo de aliuj.

Se pri tiu difino oni konsentas, estas eble konstati, ke en la proleta klaso troviĝas multe da tiaj burĝoj. Ekzistas ja laboristoj, kies sola aspiro estas fariĝi siavice ekspluatistoj. Ili tute ne deziras la aliigon de la nuna maljusta socisistemo, kies viktimoj ili estas, sed nur sian transklasiĝon.

Tiaj proletoj estas ĉiam pretaj perfidi la interesojn de sia klaso. Inter ili la burĝaro rekrutas lakeojn, policanojn, strikrompantojn . . .

Feliĉe en la burĝaro troviĝas ankaŭ homoj, kiuj perfidas sian klason. Marks, Kropotkin, Lenin kaj aliaj apartenis la burĝan klason laŭ ilia deveno kaj socipozicio. Sed ili ne defendis sian klason; male ili akre ĝin kontraŭbatalis. Mense ili transklasiĝis, proletiĝis kaj fariĝis la plej timindaj kontraŭuloj de l' kapitalismo. Tial la burĝaro malamis kaj persekutis tiujn klasperfidulojn . . .

Ne laŭvole oni naskiĝas, ĉu en la burĝa klaso, ĉu en la proleta. Sed dependas de nia volo subteni aŭ kontraŭbatali la klason al kiu laŭdevene ni apartenas . . .

Ankaŭ estas la rezulto de hazardo, ke ni naskiĝis, ĉu en Ĉinio, ĉu en Portugalio, ĉu en alia lando. Sed per nia volo ni povas fariĝi mondlingvanoj; ni vole povas malatenti la nacian ideologion kaj pense, mense sennaciuliĝi. Ni povas esti naciperfiduloj, samkiel ekzistas klasperfiduloj.

Tial la SAT-anoj ne utopias kaj fantazias. Ili male agas kiel realistoj, kiuj staras ĉe la pinto de la profunda, nehaltigebla sed malrapida fluo, kiu portas la homaron al mondunueco, al sennacieca socisistemo . . .

Iuelie

La senco de la naturdefendo

(Laŭ informoj de la Turista Asocio "La Naturamikoj" gazetarservo de la centra komitato Wien).

Al la malnovaj heredaĵoj de la homo apartenas ankaŭ la posedfanatismo. Tiu sento, kiu volas sin certigi pri la senpera ligado de objektoj al la propra persono. Tiu penso kondukas kompreneble al la kapitalista sociordo, kio ankaŭ influas la vivmanieron de la unuopulo. La kapitalista socio, kiel reganta klaso etendigas siajn konojn al ĉiuj teritorioj de la vivo kaj ni eĉ vidas tiajn etikajn fortojn, kiel artista kreoforto, scienca esplorado, korpa kulturo, naturamado kaj alpinismo en la cirklo de ĝia ruiniga laborkampo. Kaj malgraŭ, ke la proletklaso per sia ekzisto kaj per sia situacio, kiel batalantoj, la plej akran kontraŭstaron ĝi devus montri en tiu rilato, ĝi ne povas sin ĉiam liberigi de la malbonaj influoj de l' kontraŭa rondo.

Tiel ankaŭ la koncepton de la homo al la naturo precipe regas sia pozicio en la kadro de la tuta socio kaj la pejzaĝo estas per okuloj de la "posedanto" observata, ne la sola ĝojo pri sia beleco, ĝia majesteco, ne la sento de la kunligo estas la ĉefa, sed la penso, kiel oni povus enkadrigi tiun pejzaĝon en nian posedon.

La kreitaĵoj de la naturo en la sendefendeco de sia planta kaj besta aro estas senreste subigata al la pliforta speco de la homoj. Ili devas toleri la senĉesan enmiksadon de la homoj en ilia vivekzisto. La batalo, kiun ili gvidas estas heroa, sed senespera, je fino ili estos venkitaj kaj nur la science aŭ la jam tro malfrue venanta plendado parolas pri ilia estinta beleco. Kaj ju pli forte regas tiu pensmaniero de la homoj, ke nur tio prezentas ĝojon kaj plezuron, kion oni posedas, do laŭ vorta senco, kion li povas por si mem akiri, despli granda la detrua influo de la homoj sur la pejzaĝo. Li vidas la belan printempfloron, kio prezentas al ĉiu admirindan artaĵon de la naturo. Ĝia beleco kaj la interrilato de sia ĉarmo kun la ĉirkaŭaĵo ne estas superebla, sed la homo klinîĝas kaj deŝiras, li volas ĝin posedi. Liaj varmaj manoj rabas la vivfreŝecon de la planto, ĝi velkas kaj kadukiĝas, sed la homo nur nun sentas la plenan kontenton, ĉar li ĝin en sia mano tenas, posedas. Tiuj estas instinktoj, kiuj lin regas, kiujn li dum la evoluado de la kapitalista socio ensuĉis sed kiel ĉie, kie tiuj instinktoj agas tio kondukas al detruo kaj neniigo de jam estantaj kulturproduktoj. La pejzaĝo dezertiĝas, ĝiaj multvaloraj kreitaĵoj, kiel la plej sentemaj, cedas unue antaŭ la avida homo. Tio estas la profunda senco de la naturdefendmovado, ke ĝi devas ekkomenci la batalon kontraŭ tiu spirita percepto, kiu nun provizore ankoraŭ regas nian sociordon. Vera naturprotekto efektiviĝos nur tiam, se la reganta percepto de la socio la homojn al la kunligo kun la naturo kaj pejzaĝo kondukos, do se regos la antikapitalista socio. Pro tio precipe al ĉiuj proletrondoj estu honora tasko la ideon de naturprotektado ĝuste efektivigi kaj nun, kiam la printempo montras siajn eterne junajn mirindaĵojn al ni, ĉiujn fortojn tien koncentrigi, ke la bela flor- kaj bestaro de niaj alpoj kaj antaŭmontaro ricevu efikan indulgon.

La naturamiko ĝojas, vidante la delikatajn kreitaĵojn en la granda bela majesta naturo, li sin sentas proksime al floroj, bestoj, ĉar li mem estas ankaŭ nur parto de la naturo.

Trad. *Alfred Klein.*

≡ DIVERSAĴOJ ≡

Ĉu vi legas gazetojn de viaj kontraŭuloj?

Multaj k-doj opinios: stranga temo por samklasano! En "Senn." oni ne malŝparu la spacon! . . .

Jes, certe tiaj kontraŭdiroj estas pravaj. Do, jam tre ofte mi aŭdis la vortojn: "Ne legu burĝajn gazetojn, ĉar ili mensogas, ĉar en ili estas veneno por proleto" — estas fakto. — Mi ankaŭ diras: *unue* legu lab. gazetaron; kompreneble. En nia mizera situacio ĉiu laboristo ne devas aboni burĝan firevuon. Do, tute ne atenti sciigojn de la malamiko — tion mi ne komprenas. Mi konsilas al ĉiu klaskonscia k-do jenon: Se eble, legu gazetojn de niaj kontraŭuloj! Do, ne forgesu la celon de ĉi-tiu studado! Lernu per tia legado; formu armilojn por laborisfaro! Prezentu al viaj gek-doj la mensogemajn informojn! Montru la tendencon de tiaj sciigoj. Demonstraciu per tiaj artikoloj *kontraŭ* la kapitalista sistemo. Estas certe, ne ĉiu k-do estas kapabla, klarigi kaj klerigi tiamaniere. Tamen, inter la SAT-anoj ekzistos sufiĉe da k-doj, kiuj scipovas tiun taskon. Mi ofte paroladis kun k-doj, kiuj ne konsentas mian opinion. Ili diris, la gazeto de "mia partio" kaj de "mia sindikato" sufiĉas. *(1851)*

"La Muro"

Amasego da gek-doj, partiaj, senpartiaj intermiksitaj; vivplenaj bildoj, standardoj, flagoj, aroj da infanoj, aroj da marŝadestroj. Sonego de revoluciaj kantoj kaj de l' voĉoj de ti-kiuj profitas la okazon por vendi jurnalojn, insignojn, ktp. Bruas la lad-skatoletoj, kies enhavo monera estas skuita de la kolektantoj por memorigi la ĉeestantojn, ke strikantoj bezonas helpon.

Estas la tago, en kiu la Paris'a laboristaro honoras la heroojn de la Komunumo per vizito al la tombejo Père Lachaise (elp. Per Laŝez), kie staras la muro kontraŭ kiu estis mortpafataj multaj el la kuraĝaj batalantoj, kies nomoj estas nun skribitaj en la historion de la klasluktado. La Kompartio organizis ĉi-tiun Marŝadon, sed mi vidas multe da anarkistoj kaj senpartianoj: bedaŭre, la socialistoj elektis alian tagon por sia demonstracio, ĉar, kompreneble, estus pli impona la unuigitaj fortoj ol la unuopa elmontriĝo de ĉiu. Sed, malgraŭ tio, la nombro da partoprenantoj estas ĉirkaŭ 65000, krom tutvoja aro da alrigardantoj en strato kaj de fenestro, ĉiuj evidente simpatiantoj.

Mi elserĉas la standardon de la Espistoj kaj trovas k-dojn jam okupitajn per vendado de esp-aj lernolibroj, kaj disdonado de flugfolioj. Mi kunhelpas en tiu laboro kaj vespere ni ĉiuj estas kontentaj, ke ĉirkaŭ 500 ekz-oj estas disvenditaj . . .

Post eble 3/4 horo, ni ordiĝas laŭvice kaj elpaŝas. Proksimume 1/2 horo necesas por atingi la Tombejon. Unue eniras, oni min sciigas, la postvivantaj herooj de la ne-forgeseblaj tagoj de l' Komunumo: sekvas junularo, infanoj kun ruĝaj koltukoj kaj "beret'oj"[1]); tiam Ruĝa Helpo, k-doj de l' partia ĵurnalo; sekcioj de ARAC (revolucia asocio de militintoj), "Ruĝ-Biciklistoj" kaj "Revoluciaj Studentoj", partianoj, sindikatanoj are enviciĝintaj . . . Mi rimarkas junajn soldatojn . . .

Fine ni laŭvice envenas la tombejon. Ŝtona monteta vojo; kunpremitaj tomboj ĉiuflanke, ĉefe grandaj kvazaŭ kapelformaj, starigitaj por tuta familio. Oni vidas intertempe policistojn, kiuj sin kaŝas malantaŭ la pli malproksimaj tomboj. Ni paŝadas ĉiam supren grimpante, malrapidege. Aro da hungaroj apud ni bele kantas; ĉiujn kantojn aŭditajn ĉi-tage mi konas el la SAT-Kantaro: "La Internacio", pola "Ruĝa Standardo", franca "Revolucio", "Ruĝgardista Marŝo", "Karmanjolo" k. a. Post kelka tempo, silento, silentado . . . Marŝad-estroj ordigas la paŝantojn . . . ĉiuj okuloj rigardas maldekstren.

Fine ni atingas la Muron! Tie sidas kelkiuj el la veteranoj de la Komunumo . . . Camelinat (Kamelina), Antoine Gay (Antuan Ge), Elie Moy (Eli Mua) k. a. Ĉu vere mi proprokule vidas tiujn, kies nomoj havis por mi preskaŭ fantazian revan signifon? Maljunaj ili ja estas, sulkiĝintaj, blankharaj: sed ili sin tenas rekte kaj fiere, la okuloj rigardas tiom kuraĝe kaj ribeleme kiom antaŭe: ili ankoraŭ zorgas la revolucian fajron per kiu ili antaŭe eklumigis Pariz'on . . . Francion . . . la tutan mondon . . . Ĉu Camelinat antaŭ nelonge ne sidis flanke de Barbusse en kunveno starigita de ARAC por fondi Ruĝan Fronton kontraŭ Faŝismo? Ĉeestas ankaŭ kelkiuj, kiuj estis nur knaboj en tempo de l' Komunumo, sed tamen ili helpis ĉe la flanko de l' plenaĝulo! Estroj de l' Partio estas apude kaj ankaŭ la muzik-verkisto de "La Internacio", Degeyter.

Kvankam ni estas en tombejo, kvankam ni honoras ĉefe mortintojn, tamen estas ĝojo kaj espero, en kiu partoprenas eĉ tiuj de l' pasinta ribelado. Ili scias, kiel ĉiuj, *ke fina venko entenas ĉiujn antaŭajn provojn, ĉu tiuj siatempe sukcesis, ĉu ne;* ili komprenas, ke la aferoj de tiu glora terura tempo ne perdiĝis, sed estas parto de l' granda sumo, kiu fine portos en la mondon justecon, raciecon kaj feliĉon . . . *E. K. Limouzin.*

[1]) Rondaj feltaj senrandaj ĉapeloj.

Vojaĝimpresoj

Lernintе Esp-on mi jam delonge sopiregis vojaĝi en fremdlingvan regionon, por sperti, ĉu Esp-o estas vere tiu lingvo, per kiu oni facile povas interkomprenigi sin en ĉiuj landoj.

Antaŭ nelonge mi intencis vojaĝi Hungarion, sed hazarde mi legis en "Senn." pri Esp-o-Kongreso, okazonta en Parizo, do, mi decidis partopreni ĝin. La 21. Majo ni (frato kaj mi) forlasis Dachau. En Kehl (limurbeto) ni renkontis la unuan malhelpaĵon, la limkontrolon. Ni, kiel SAT-anoj sentis tion superflua, do, tio estis la ekstera signo de la kapitalista sociordo, disigi la popolojn.

Ni nun veturis tra la regiono, kie dum la diablaj jaroj 1914—1918 furiozis la milito. En la vilaĝoj oni preskaŭ ne multe rimarkas, nur la tombejoj de la militintoj kaj kelkaj malgravaj ruinaĵoj rememorigas nin pri tiu gravega periodo.

La 11. Majo posttagmeze ni atingis nian celon. Irante sur la kajo ni estis sufiĉe surprizitaj, kiam atendis nin tri SAT-anoj. Estas fakto, ke en Francio Esperanto jam forte penetris en la rondojn de la instruistaro, sed tiu ankaŭ en la laborista movado vigle laboras (aliel en Germanio). Pri la Kongreso mem mi ne volas raporti, ĉar raporto jam aperis en "Senn.". Interesa estis la parolado de nia angla k-do, kiu paroladis pri la ĝenerala striko en Anglio kaj kiu nem estis eksigata, ĉar li ne volis fariĝi civila policisto.

Niaj parizaj k-doj estis ĉiel tre ĝentilaj kaj gastemaj, ĉien ili bonvole akompanis nin kaj montris al ni la vidindaĵojn de Parizo. Enkore ni sentis, ke ni ne troviĝas nek inter francoj nek inter alinacianoj, sole inter granda familio de Esp-istoj. Tro, tro frue alvenis la tempo por adiaŭi. Interalie ni ankaŭ vizitis nian k-don A. Armando, kiu nuntempe troviĝas en malsanulejo. Li tre ĝojis pri nia vizito kaj komisiis nin, transdoni salutojn al "Tutmonda SAT-anaro".

La 27. Majo matene ni devis forlasi Parizon. Reveturante, ni vizitis la urbojn Nancy, Strasbourg kaj Mannheim. En Nancy niaj junaj Esp-istoj tre vigle laboras kaj ni esperu, ke ni baldaŭ havu pli da SAT-anoj tie. Al ĉiuj, kiuj nin tiom ofereme helpis, ni esprimas nian plej koran dankon.

Por mia frato kaj mi la vojaĝo ne nur fariĝis amuzado, sed ĝi instruis nin pri la granda valoro de Esp-o kaj pri la grandioza unuec-organizaĵo "SAT". Lastcitita montriĝis al ni demonstracie en la fideleco de ĉiu ajn de ni renkontita SAT-ano.

Vivu SAT kaj ĝiaj Organoj, la interkomprenigiloj de "Tutmonda Laboristaro".

SAT-ano 6140, 4159

KIAL NE ESTAS PLI DA ABONANTOJ? ĈAR LA VARBADO NE ESTAS SUFIĈE ORGANIZITA EN LA GRUPOJ!

Kompletigo

"Kian salajron ricevas leningradaj oficistoj", de k-do H. Frank, "Senn." n-o 35.

Bedaŭrinde, k-do *2144* tute forgesis ion diri pri salajro de fervojistoj. Ankaŭ li nenion diris pri salajro de niaj sovetaj "specialistoj".

Ĉiuj kvalifikuloj "specialistoj" senescepte ricevas sufiĉe bonan salajron — proksimume 400—200 rublojn.

Parolante pri moskvaj fervojistoj samtempe mi parolas pri fervojistaro de Tutsovetio, ĉar ili ĉie ricevadas saman salajron.

Salajro de fervojistoj-oficistoj (kontoristoj) konsistas el 50—40 rubloj. Kaj simplaj, nekvalifikaj (ĉi tie oni nomas ilin "nigrelaboristoj") kiel ekzemple: ordigistoj, relŝanĝilistoj, gardistoj ktp. ricevas po 40—30 rubloj. Do, estas videble, ke plej malmulte ricevas laborantoj-fervojistoj sed tute ne "oficistoj en administraj oficejoj", kiel skribis k-do *2144*.

A. Liljer (SAT-ano 4200)

Atentu! Grave!

La 3. ĝis 4. Julio okazos en Solingen Ruĝa Tago. Estas tre dezirinde, ke la Esp-istaro de Rejnlando kaj Vestfalio amase partoprenu, kaj ni esperas, ke la gek-doj subtenos nin, ĉiu, kiu intencas veni al Solingen, skribu tuj al nia peranto, por ke ni povu prizorgi ĉion sufiĉe frue.

Eksterlandaj SAT-anoj sendu salutskribojn al "Bergische Arbeiterstimme", Solingen (Rhl.), Hochstrasse 23, Germanio.

Bulgaraj okazintaĵoj postmilitaj (Daŭrigo)

Oni parolis, ke Stambolinski estis aliancano kun la kom-istoj, sed tio ne estas vero. Li estis severa malamiko de komistoj en Bulgario. Li persekutis la komunistojn kaj eĉ minacis al ili "internigon en komunoj, kie ili estos devigataj labori".

En Bulgario tiam estis la komunista movado tre forta. Urba proletariaro, kaj multnombra malriĉa vilaĝanaro estis je flanko de tiu movado. Sed tiu movado estis kontraŭ Aleksandro Stambolinski kaj lia reĝimo. Kontraŭ li estis ankaŭ sinjoraro kun siaj bankoj. Li ne povis trovi apogon nek en militistaro, nek ĉe "Makedonstvijuŝĉi" (aparta nacia organizaĵo). Tial Stambolinski trovis sin ĉirkaŭita per malamikoj el ĉiuj flankoj. Estas do nenia miraklo, ke revolucio de la 9. Junio 1923 sukcesis. La regadon de la lando enmanigis al si oficir-kamarilja kliko, kiun kunhelpadis bulgara burĝaro, kaj ankaŭ socialdemokratoj bulgaraj. Unuatempe нova registaro de Cankov sukcesis arigi ĉirkaŭ si la sinjoraron. Ĝi arigis ĉirkaŭ si malgrandajn metiistojn kaj komercistojn, kiuj iras post ĉiun, kiu promesas al ili plifaciligon de ilia terura situacio.

Cankov tuj dispelis la "sobranje" (parlamento) en kiu terlaboristoj havis plimulton. Ĉar la teroro de nova registaro kontraŭ politikaj kontraŭuloj pli kaj pli kreskadis, devis eliri el registaro socialdemokratoj kaj demokratoj kun gvidanto Malinov, kaj ankoraŭ iuj aliaj grupoj. Tiam Cankov troviĝis en tre malfavora situacio. Estis necese doni al lia registaro, kiun li perforte akiris, leĝan sigelon. Li ŝanĝis ĝistiaman elektoleĝon kaj faris novan baloton, kie li akiris grandan plimulton. Tiuj balotoj okazis sub senekzempla terura teroro.

Sed eĉ "tiu plimulto" nenion helpis al Cankov. Malkontenteco de popolo kreskis pli kaj pli. Nura ilo por suprenteni reĝimon estis elvoki ian popoltumulton aŭ ribelon. Kaj Cankov kun siaj agentoj komencis agi. Komence de Septembro 1923 registaro de Cankov anoncis, ke ĝi havas iujn "aŭtentikajn" dokumentojn pri preparo de revolúcio en Bulgario. Sed ĝi (registaro) nek tiam, nek iam poste publikigis tiujn "dokumentojn". Tiujn dokumentojn ĝenerale neniu vidis, ĉar ili efektive ne ekzistis.

Sed la registaro tumultigis Eŭropon per preparoj de revolucio, por ke ĝi pli facile jam finkalkulu kun siaj politikaj kontraŭuloj. Ĝi ankaŭ tiel faris. Nokte 17. Septembro 1923 ĝi enkarcerigis multajn gvidantojn de komunista kaj terlaborista partio, kaj efektivigis ĝeneralan atakon sur la produktive-laboranta popolo. Vilaĝanoj en vilaĝoj komencis sin defendi kontraŭ la registaro, kaj Cankov deziris nur tion. Tumulto ekflamis en la tuta lando, malkontenteco aperis ĉie. Sub la preteksto de savado de la lando de "bolŝevika revolucio", la registaro prenis teruregan punigan ekspedicion kontraŭ tuta opozicio. **Pli ol 20000 laboristoj kaj vilaĝanoj estis tiam mortigitaj sen iu ajn leĝo.** Multaj vilaĝoj estis bruligitaj kaj ĝis funde detruitaj. Malliberejoj estis plenigitaj per opoziciuloj, kiuj estis submetitaj al inkviziciaj turmentoj.

Granda nombro da laboristoj kaj vilaĝanoj forkuris el la lando pro grandega teroro, kaj aliaj kaŝadis sin en la arbaroj kaj la montaroj.

Sed reĝimo de Aleksandro Cankov ne per tiu provoko atingis sian celon, nome: neniigi la opozicion.

Ĉe balotoj por la parlamento, kiuj okazis tuj post la septembra ribelo, terlaboristoj kaj kom-istoj ricevis tricent mil voĉojn, kvankam regis neaŭdebla teroro, kiun registaro faris; kvankam en multaj lokoj oni ne lasis opoziciajn balotantojn baloti; kvankam multnombraj komunistoj kaj vilaĝanoj forkuris trans la limon kiel elmigrantoj; kvankam multaj troviĝis en malliberejoj, aŭ en montaro kaj arbaro; kvankam la popolo suferis la malvenkon ĉe la lasta ribelo — kontraŭ ĉiuj tiuj kaj multaj aliaj malagrablaĵoj, la listoj de vilaĝanoj kaj komunistoj gajnis 35 % el ĉiuj voĉoj. Do, Cankov ne povis neniigi la forton de la opozicio. Tiam la registaro prenis "pacemajn rimedojn". Ĝi kreis la leĝon por amnestii ĉiujn elmigrintojn, laŭ kiu leĝo estis al ili permesite reveni en la "*patrujon*". Sed tiu "amnestio" estis nur kaptilo. Ĉiuj elmigrintoj, kiuj revenis kiel amnestiitaj en la landon, *estis enkarcerigitaj kaj mortigitaj*.

(Daŭrigota)

Pli multe da agemo!

Ricevinte la ĵus aperintan jarlibron, mi prenis la pasintjaran kaj komparis; kvankam ni dum pasinta jaro tutbone progresis, la sukceso povus esti multe pli granda.* Komparante la statistikon pri membraro, mi estas ektentata kredi, ke nia kara SAT-organizaĵo sole en Rusio trovas fruktodonan teron por disfloradi. Kial ne ankaŭ en la aliaj landoj la samriĉa rikolto? Estas tio vera honto por ni, rigardante kaj komparante la laboron de la gek-doj rusaj je la nia. Ne sufiĉas resti por daŭre la sama nombro da membroj, sed pligrandiĝo estu nia celo, por fariĝi grava organizaĵo. Se nia membrokotizo estu eble tiel altfiksita, oni povus konjekti, ke multaj k-doj senlaboraj ne povas pagi la koncernan monsumon; sed kontraŭe, la kotizo laŭ mia opinio estas atingebla por preskaŭ ĉiu, ja eĉ por senlaboruloj. Ankaŭ mi estas senlabora, kaj ensendis la kotizon. Bedaŭrinda fakto estas, ke ekzistas membroj povantaj dekfoje plifacile ensendi la jarkotizon ol senlaboruloj tion povas, kaj tamen pro oportunemo (aŭ ĉu mi diru indiferenteco?) ne plu estas troveblaj en nia jarlibro. Jen ekzemplo: En nia urbo estas k-do (3123) jam depost du jaroj sen laboro, hejme havas maljunan patrinon, kaj nuntempe eĉ nur ricevas trikvaronojn de la ŝtata subteno, pro tro longdaŭra senlaboreco, sed tamen lia nomo ree estas en la adresaro, ĉar li pli volonte malsatas ol perdi sian SAT-matrikulon. Tian mi nomas sennaciulo tutkora. Je la alia flanko gefiloj de negocisto kiel ankaŭ alia k-do oficisto, ŝajne ne posedas tiom da mono por renovigi la membrecon. Bonegaj SAT-anoj ĉu ne? Ili hontu!! Se ĉiu farus same, la burĝesperantistaro baldaŭ povus nin ridante akompani al tombejo por enterigo! Ĝojige ekzistas ankoraŭ k-doj konsciaj kaj agemaj scipovantaj malhelpi tiun tombiradon.

K-doj, je la fino de nia adresaro vi trovas aliĝilon por nia asocio; montru ke vi estas agemaj kunlaborantoj, kaj helpu konstrui nian domon, varbante novajn kamaradojn. Certe tion ĉiu kapablas kaj post jaro nia anaro estos duobliĝinta. Tial k-doj SAT-anoj ne laciĝu, sed konstante varbu novajn kaj ankaŭ indajn reprezentantojn por nia kara Asocio. Antaŭen!

(4705)

Por atento de la kongresanoj

La klopodoj ĉe Popolkomisario por eksteraj aferoj havis sukcesan rezulton. Laŭ jus ricevita de ni informo, **enveturvizoj por kongresanoj estos donataj senpage.**

Por ricevi la vizojn kamaradoj sin turnu al sovetiaj ambasadorejoj en sia lando ĉirkaŭ 20. Julio, ĝis tiu dato la ambasadorejoj estos jam ricevintaj la koncernajn direktivojn de la Popolkomisario.

K-doj el landoj, kie sovetiaj ambasadorejoj ne ekzistas, povos ricevi la vizojn ĉe berlina, viena aŭ pariza ambasadorejoj, sed necesas, ke tiuj k-doj en la aliĝilo mem, aŭ se tiu estas jam forsendita, — do per aparta poŝtkarto urĝe informu, en kiu ambasadorejo ili intencas ricevi la vizon.

Refoje ni memorigas, ke necesas plej urĝe sendi siajn aliĝilojn, por ke ne okazu iu prokrasto rilate la envetur-vizojn.

La klopodoj pri vojaĝ-rabatoj ankaŭ sukcesas. Kvankam la formalaĵoj ne plene estas finitaj, ni jam ricevis garantiojn, ke por vaporŝipoj de DERUTRA kaj por sovetiaj fervojoj kongresanoj havos rabaton, verŝajne 30 %.

Kongreskaravano al Leningrad. Ĝis nun partoprenos komunan ŝipveturon de Stettin al Leningrad 38 gek-doj. La ŝipo forveturos de Stettin sabaton, 31. Julio, posttagmeze 2a horo. Reveturo ĉiuĵaŭde. Veturprezoj laŭ unua komuniko: 80 markoj por 3a klaso kaj *40 markoj* por veturo *sur ferdeko sen manĝaĵo kaj sen garantio por dormejo.*

Definitivaj rezultoj estos flugpoŝte sendataj al "Sennaciulo" por publikigo.

Ni ankoraŭfoje ripetas la neceson kiel eble plej urĝe sendi aliĝojn kune kun la komplementaj informoj (naskiĝjaro, naskolando, antaŭa estado en Sovetio). *Demidjuk.*

Tra Polio Leningradon!

SAT-anaro en Minsk organizos *ĉe limo* renkonton por k-doj, kiuj veturos Leningradon. Poste kune kun blankrusa SAT-anaro ni veturos Leningradon. Ni invitas ankaŭ SAT-k-dojn post kongreso viziti Minskon. Por tia celo estos organizita speciala postkongresa karavano al Blankrusio. Krome ni volonte ricevas korespondaĵojn pri ĉiuj temoj el ĉiuj landoj por niaj gazetoj en Minsk kaj Blankrusio.

Skribu tuj laŭ adreso: **MINSK (BSR) Poŝtkesto 33, Dim. Snejko.**

Sennacieca Asocio Tutmonda

*Asocia Sidejo: 23 Rue Boyer, Paris-XXe*
Adm. Sekretariejo: Lerchner, Colmstrasse 1, Leipzig O 27 — poŝtĉeka n-ro 6835

Celo: *Utiligi praktike la internacian lingvon Esperanto, por la klasaj celoj de la laboristaro tutmonda (vidi la Statuton).*

OFICIALA INFORMILO

Jam delonge, nia Literatura Komisiono ne plu funkcias regule, pro manko de sekretario (k-do Barthelmess ĉesis tiun oficon en Oktobro 1925). Ekzekutiva Komitato, jam tro ŝarĝita, devis preni ĉi-pluan taskon. Sed tio estas nur provizore ebla. Tial ni rilatis kun kompetentaj k-doj en ODESSA kaj proponis al ili teni la gvidilon de tiu fako: ili akceptis. Nedubeble, kun la helpo de la membroj de la unua Komisiono (k-doj Muribo, Fröding, Zilberfarb kaj B.) ili grandigos valore kaj nombre nian libro-kolekton. Memkompreneble la VI. Kongreso aprobos aŭ ne la konsiston de tiu nova L. K. Sed almenaŭ dume la fako estos prizorgata.

La nova provizora L. K. konsistas el k-doj: S. Rublev (sekretario por sciencaj verkoj), Vs. Ivanov (por liter. kaj socipolitikaj verk.), V. Sutkovoj kaj E. Miĥalskij (por lingva kontrolo), kaj 4 aliaj aktivuloj.

Adreso de la ĝenerala korespondanto: k-do S. Rublev, Kazarmenij per 7, *Odessa.*

K-do J. Oliveras (Barcelona) sciigas, ke li ne plu povas teni sian oficon de Vic-Konsilanto por la 1. Sektoro, ĉar li translokiĝas en Montevideo (Urugvajo). Li estu nia misiisto en tiu regiono ĝis nun ne tuŝita de SAT. *Ekzekutiva Komitato*

Municio por SAT k. ĝiaj organoj

(de 1. Februaro ĝis 14. Junio 1926)

Aŭstrio: 5412, 1 ŝil.; 3187, 0,50 mk.; **Belgio:** 155, 0,97 mk.; 761, 6 fr. belg.; **Bulgario:** 4958, 100 lev.; **Ĉekoslovakio:** 3392, 5 kr. ĉ.; **Estonio:** 4227, 1,95 mk. g.; Tallinnaj SAT-anoj k. kun Lab. Esp-istoj, 5,— mk. g.; **Francio:** 179, 2 fr. fr.; Leroux-Paris, 10 fr. fr.; 740, 5 fr. fr.; Iuelie-Revo, 3,29 mk. g.; 1151, 7 fr. fr.; "Ne SAT-anino" 5 fr. fr.; 771, 20 fr. fr.; 2158, 2 fr. fr.; **Germanio:** 882, 1 mk.; 3862 kaj 3878 kune 2 mk.; 921, 1 mk.; 6167, 0,40 mk.; 3762, 1 mk.; 1612; 0,50 mk.; 1810, 1,50 mk.; **Jugoslavio,** 6303, 5 din.; **Norvegio:** 102, 4 kr. norv.

Nekrologo

La 3. Junio 1926 je la 16-a h.
la morto forrabis nian laboreman k-don

Nikolaj Antonoviĉ SEMENOV

(30 jaraĝa)

Honoron al lia memoro!

SAT-anaro de IVANOVO-VOZNESENSK

Presejo: UNS-PRODUKTIV-GENOSSENSCHAFT, LEIPZIG